

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 238/2012-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť J. P., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 237/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. mája 2012 doručená sťažnosť J. P. (ďalej len „sťažovateľ“) ktorou namieta nečinnosť Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 237/2010.

Z kontextu sťažovateľových námietok vyplýva, že krajský súd má byť v konaní o jeho odvolaní nečinný viac ako 9 mesiacov, a preto 15. marca 2012 podal predsedovi krajského súdu sťažnosť podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení

neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Sťažovateľ však v sťažnosti tvrdí, že do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu (t. j. 9. mája 2012) mu nebola doručená odpoveď na túto jeho sťažnosť, čím mal predseda krajského súdu porušiť § 65 ods. 1 a 2 zákona o súdoch. Vzhľadom na to sťažovateľ namieta, že nemohol ďalej postupovať podľa § 67 zákona o súdoch, a preto sa so svojou sťažnosťou obracia na ústavný súd.

Sťažovateľ vidiac v konaní krajského súdu vedenom pod sp. zn. 4 Co 237/2010 porušenie svojho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy žiada priznať aj finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €, pretože mu tým *„súdy svojím postupom... spôsobili nielen materiálnu, ale aj nemateriálnu ujmu“*. Poukazujúc na absenciu svojho právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom sťažovateľ súčasne žiada aj o ustanovenie právneho zástupcu.

S prihliadnutím na uvedené sťažovateľ navrhuje vydať vo veci samej takéto rozhodnutie:

„1. Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom sudcu Krajského súdu v Košiciach, v konaní č. k. 4 Co 237/2010 porušené bolo.

2. Krajskému v Košiciach prikazuje, aby vo veci konal a prikazuje obnoviť stav pred porušením základného práva a práva upraveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Sťažovateľovi J. P. priznáva finančné zadosťučinenie 3 000 EUR... , ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný sťažovateľovi vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Sťažovateľovi J. P. priznáva trovy právneho zastúpenia vo výške podľa vyčíslenia advokáta... ktorého sťažovateľovi pridelí Ústavný súd SR...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade krajským súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému

porušovaniu označeného základného práva postupom okresného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd na základe svojej konštantnej judikatúry berie do úvahy, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom..., ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03), resp. že „na základe skutočností uvedených v sťažnosti nemožno postup súdu považovať za taký, ktorý by signalizoval pri predbežnom prerokovaní možné porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (III. ÚS 204/09).

Ak ústavný súd dospeje k záveru, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné posúdiť ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (i práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03, III. ÚS 52/05) alebo sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04, III. ÚS 252/05).

V prvom rade sa žiada uviesť, že doručená sťažnosť je po obsahovej stránke nekonzistentná, keď sťažovateľ v argumentácii sťažnosti na jednom mieste uvádza, že jeho sťažnosť „*predsedom OS KE I*“ vybavená nebola a na inom mieste uvádza, že svoju sťažnosť predkladá „*bez odpovede na vybavenie sťažnosti predsedom KS KE*“. Uvedená nekonzistentnosť v obsahu sťažnosti sa prejavuje v označení porušovateľa, keď sťažovateľ v úvode podanej sťažnosti uvádza ako porušovateľa krajský súd a v návrhu na rozhodnutie ústavného súdu „*sudcu Krajského súdu v Košiciach*“. Avšak vzhľadom na to, že sťažovateľ nemal v konaní pred ústavným súdom právneho zástupcu, bolo namieste najskôr s prihliadnutím na celkový obsah sťažnosti a označený článok ústavy preskúmať, či by v prípade opravy a doplnenia formálnych náležitostí sťažnosti existovali dôvody na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie.

Podstatou námietok uvádzaných v sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa s dĺžkou konania krajského súdu o jeho odvolaní, resp. s nečinnosťou viac ako 9 mesiacov v jeho veci vedenej krajským súdom pod sp. zn. 4 Co 237/2010.

Ústavný súd dopytom na krajskom súde zistil, že v sťažovateľovej veci uznesením sp. zn. 4 Co 237/2010 z 27. februára 2012 krajský súd zrušil prvostupňové rozhodnutie a vec vrátil na ďalšie konanie. Spis bol 30. apríla 2012 vrátený Okresnému súdu Košice II, kde je sťažovateľova vec vedená pod sp. zn. 39 C/110/2005. Označené rozhodnutie krajského súdu bolo právnomu zástupcovi sťažovateľa doručené 10. mája 2012.

Z uvedených okolností vyplýva, že v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (t. j. 9. mája 2012) už krajský súd vo veci nekonal, pretože o odvolaní sťažovateľa bolo príslušným senátom krajského súdu rozhodnuté 27. februára 2012 a spis bol ešte 30. apríla 2012 vrátený okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažnosť bola teda ústavnému súdu doručená už v čase, keď nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom krajského súdu. Napokon zistené okolnosti prípadu ani nesignalizujú tak významné prietahy v občianskom súdnom konaní, ktoré by svojou intenzitou mohli viesť k vysloveniu porušenia označeného základného práva. Uvedené dôvody považuje ústavný súd za dostatočné pre vyhodnotenie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej.

Vzhľadom na tvrdenie sťažovateľa, že mu nebola doručená odpoveď predsedu krajského súdu na jeho sťažnosť podanú podľa § 62 ods. 1 zákona o sudcoch, ústavný súd dopytom na oddelení kontroly a sťažností krajského súdu overoval výsledok ne/vybavenia tejto sťažnosti. V tejto súvislosti však bolo zistené, že sťažnosť z 15. marca 2012, ktorou sa sťažovateľ mal obrátiť na predsedu krajského súdu z dôvodu vzniku zbytočných prietahov v súdnom konaní, nie je na krajskom súde vedená v evidencii sťažností podaných podľa zákona o súdoch, a takéto podanie sťažovateľa nie je zaradené ani v spise okresného súdu vedenom vo veci samej. Sťažovateľ pritom k svojmu podaniu nepriložil kópiu sťažnosti adresovanej predsedovi krajského súdu ani jej podanie iným spôsobom neosvedčil, a preto ústavný súd nemôže považovať podanie takejto sťažnosti za dokázané. Nepreukázanie podania sťažnosti podľa § 62 zákona o súdoch predsedovi súdu vedie ústavný súd aj

k záveru, že v danej veci neboli sťažovateľom využité všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, čo v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde odôvodňuje odmietnutie sťažnosti aj z dôvodu jej neprípustnosti.

Ústavný súd vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom konštatuje, že u sťažovateľa nie sú splnené predpoklady priznania oslobodenia od súdnych poplatkov. V zmysle § 138 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý je podľa § 31a zákona o ústavnom súde potrebné na túto otázku primerane aplikovať, patrí k predpokladom oslobodenia od súdnych poplatkov aj to, že vo veci nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. V sťažovateľovom prípade však boli už pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavným súdom jednoznačne zistené dôvody na odmietnutie sťažnosti, a preto bolo namieste považovať sťažnosť za zrejme bezúspešné bránenie práva. Keďže u sťažovateľa nedošlo k naplneniu predpokladov na to, aby mu bol Centrom právnej pomoci ustanovený právny zástupca, bolo aj bez právneho významu sťažovateľa pred rozhodnutím ústavného súdu odkazovať na Centrum právnej pomoci v zmysle § 30 Občianskeho súdneho poriadku.

Na základe uvedených dôvodov bola sťažnosť ústavným súdom odmietnutá podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2012